

15.05

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА И
ТУРИЗЪМ

ДОКЛАД

Относно: законопроект за допълнение на Закона за ограничаване изменението на климата, № 902-01-58, внесен от Министерски съвет на 5 ноември 2019 г.

На свое редовно заседание, проведено на 11 декември 2019 г., Комисията по икономическа политика и туризъм разгледа законопроекта за допълнение на Закона за ограничаване изменението на климата.

Законопроектът беше представен от заместник-министъра на икономиката – Лъчезар Борисов.

Със законопроекта се цели въвеждане на механизъм за подпомагане на предприятията от индустриалните отрасли и подотрасли, изложени на значителен риск от “изтичане на въглерод”, поради индиректни разходи за емисии на парникови газове в крайните цени на електрическата енергия. Индиректните разходи за квоти въглеродни емисии са тези разходи, които производителите на електрическа енергия правят за закупуване на необходимите им квоти, които се прехвърлят върху себестойността на електрическата енергия, закупувана от крайните клиенти. Основният консуматор на електрическа енергия в България е енергоинтензивната индустрия. Именно тези предприятия се определят като „изложени на значителен риск от „изтичане на въглерод“.

Според европейското законодателство понятието „изтичане на въглерод“ включва перспективата за увеличаване на глобалните емисии на парникови газове, когато предприятията изместват производството си извън Европейския съюз, тъй като не могат да прехвърлят на своите клиенти нарастването на разходите, без да понесат значителна загуба на своите пазарни дялове. Те са изложени на риск от загуба на конкурентно предимство на световните пазари, на основно производство, което генерира базата на brutния вътрешен продукт, на работни места и на риск от други негативни икономически, социални и екологични последици.

Компенсацията на индиректните разходи за емисии ще се осъществи чрез транспониране на разпоредбите на Директива (ЕС) 2018/410 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2018 г. за изменение на Директива 2003/87/ЕО с цел засилване на разходоэффективните намаления на емисии и на нисковъглеродните

инвестиции, и на Решение (ЕС) 2015/1814 и последваща нотификация на държавната помощ от страна на Европейската комисия в съответствие с Договора за функционирането на Европейския съюз. Специалният акт, който урежда условията и изискванията за съответствие на механизма за подпомагане с европейското законодателство е Насоки относно определени мерки за държавна помощ в контекста на схемата за търговия с квоти за емисии на парников газ след 2012 година, като в приложение II са определени индустриалните отрасли и подотрасли, които са изложени на значителен риск от „изтичане на въглерод“.

С Директива (ЕС) 2018/410 се определя и източникът за финансиране, а именно приходите, генерирани от продажба чрез търг на квоти, реализирани в рамките на Схемата за търговия с квоти за емисии на парникови газове. Държавите членки следва да се стремят да използват не повече от 25 на сто от тези приходи. България ще се възползва от правото си да ползва до 25 на сто от тези приходи за времето до края на 2020 г. след получаването на положително решение от ЕК.

Предвижда се издаването на наредба от министъра на икономиката, който е компетентен орган по смисъла на закона и ще бъде администратор на помощта. С тази наредба ще бъдат заложи ясни критерии, срокове и условия, включително плавен спад на размера на помощта, с което да се гарантира, че не е налице прекомерна компенсация на бенефициерите. Същевременно се допълва и чл. 57, ал. 1 от Закона за ограничаване изменението на климата, с която се урежда разходването на средствата от приходите от продажба чрез търг на разпределените на България квоти за тази цел.

С оглед на обстоятелството, че приходите от тръжна продажба на квоти емисии постъпват във Фонд “Сигурност на електроенергийната система” и тяхното предназначение е регламентирано в Закона за енергетиката, в преходните и заключителните разпоредби са предвидени и допълнения в чл. 36б, ал. 1 и чл. 36д, ал. 1 от Закона за енергетиката. Също така във връзка с предоставяне на информация от Комисията за енергийно и водно регулиране за целите на схемата и нейното докладване пред Европейската комисия се предвижда допълнение в чл. 21, ал. 1 и чл. 36, ал. 5 от Закона за енергетиката. В предвидения в § 6 от преходните и заключителните разпоредби на законопроекта срок, ще бъде приведена в съответствие и Наредбата за реда и начина за набирането, разходването, отчитането и контрола на средствата на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“.

Писмени становища по законопроекта са постъпили от Министерство на околната среда и водите, Министерство на финансите, Министерство на енергетиката, Комисия за енергийно и водно регулиране, Асоциация на индустриалния капитал в България, Конфедерация на

работодателите и индустриалците в България, Българска федерация на индустриалните енергийни консуматори и Съюз за стопанска инициатива.

От Министерство на енергетиката и Комисията за енергийно и водно регулиране настояват с цел предварителна яснота, постигане на устойчивост и избягване на преизчисления относно размера на приходите и разходите на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ при утвърждаването на цената за задълженията към обществото, в чл. 10а от законопроекта да бъде изрично записано, че годишния размер на помощта не трябва да надвишава 5% от общия размер на годишните приходи, получени от търговете за продажба на квоти.

След представяне и обсъждане на законопроекта се проведе гласуване, което приключи при следните резултати: „За“ – 13, „Против“ – един и „Вздържали се“ – 6 народни представители.

Въз основа на гореизложеното Комисията по икономическа политика и туризъм предлага на Народното събрание да **приеме** на първо гласуване законопроекта за допълнение на Закона за ограничаване изменението на климата, № 902-01-58, внесен от Министерски съвет на 5 ноември 2019 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА
И ТУРИЗЪМ:**

ПЕТЪР КЪНЕВ